

Slovenski čebelar in Čebelarski terminološki slovar praznovala okroglo obletnico

Ob prvi obeležitvi svetovnega dne čebel sta Državni svet Republike Slovenije in ČZS pripravila razstavo, poimenovano Slovenski čebelar in Čebelarski terminološki slovar – neprecenljiva za ohranjanje in razvoj slovenskega jezika!. Obe publikaciji označujemo kot neprecenljivi za ohranjanje in razvoj slovenskega jezika in z njim svojega naroda na celotnem slovenskem etničnem ozemlju. Ker prva obeležitev svetovnega dne čebel sovpada s 120. obletnico izhajanja glasila Slovenski čebelar in z 10. obletnico izida Čebelarskega terminološkega slovarja, smo razstavo organizirali kot enega izmed številnih spremljajočih dogodkov prvega praznovanja. Razstava je bila odprta 15. maja 2018 v stavbi parlamenta, v predverju dvorane državnega sveta.

Odprtje razstave so s pozdravom počastili predsednik državnega sveta Alojz Kovšca, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan in predsednik ČZS Boštjan Noč. Ob 10. obletnici izida Čebelarskega terminološkega slovarja je spregovorila Ljudmila Bokal, ki je povedala, da je Čebelarski terminološki slovar izšel septembra 2008: »Nastal je v sodelovanju Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU) in ČZS, ki je bila pobudnik dela. To je prevajalni razlagalni slovar čebelarske stroke; vsebuje 3087 pomensko pojasnenih čebel-

arskih terminov, strokovnih izrazov, ki odražajo pojmovni sistem stroke.« Poudarila je tudi, da je »čebelarska terminologija zelo stara. Izraza med in strd najdemo že v registru Dalmatinovega prevoda Biblije iz leta 1584. Prvi zapis o slovenskem čebelarstvu pa najdemo v Slavi vojvodine Kranjske Janeza Vajkarda Valvasorja iz leta 1689.« Navedla je, da je za čebelarsko izrazje značilna antropomorfizacija, tj. »prenos rabe izrazov, ki označujejo odnose med ljudmi, tudi v biologijo čebel ... (čebela umre). ... Čebelarski terminološki slovar kot tak prispeva k prepoznavnosti slovenske jezikovne in kulturne identitete in je svojevrsten spomenik kulturne dediščine, kateri je posvečeno letošnje leto.«

Marko Borko, sedanji urednik Slovenskega čebelarja (deveti do sedaj), je nekaj besed namenil 120. obletnici izhajanja glasila Slovenski čebelar: »V slovenskem merilu je Slovenski čebelar, ki izhaja od leta 1898, edina strokovna revija v slovenskem prostoru, ki izhaja že 120. leto brez prekinitve in z nespremenjenim naslovom. To dejstvo je potrdila tudi Narodna in univerzitetna knjižnica. ... Za Slovenskega čebelarja je značilno, da je skozi vsa leta dokumentiral dogodke v čebelarstvu in s tem v bistvu zrcali zgodovino čebelarstva na Slovenskem.« Omenil je še, da je bila pred 10 leti odprta tudi Čebelarska knjižni-

čebelarstva in trajnostnega kmetijstva ter k ohranjanju ravnovesja v naravi.

V obrazložitvi medalje za zasluge je bilo s strani državnega protokola povedano: »Prav bi bilo, da se svetovna javnost vsaj enkrat na leto zave, da brez čebel ni življenja, je nekega dne sklenil Boštjan Noč, navdušen čebelar in zelo prizadeven predsednik Čebelarske zveze Slovenije. Čebele so bile Boštjanu Noču položene v zibelko, saj je čebelarstvo v njegovi družini že dolga

ca Janeza Goličnika v Čebelarskem centru Slovenije. Govora ge. Bokal in g. Borka smo v celoti objavili na spletni strani ČZS.

V kulturnem programu odprtja razstave je sodeloval moški komorni zbor ČZS. Pregledna razstava panojev in čebelarske literature je bila obogatena s fotografsko razstavo, razstavo medovitih rastlin vrtnarije Golob - Klančič, maket čebeljakov Belinke ter s promocijskim kotičkom ljubljanskih čebelarskih društev.

MB

Boštjan Noč prejel državno odlikovanje, medaljo za zasluge

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 30. 4. 2018 v Predsedniški palači vročil državno odlikovanje, medaljo za zasluge g. Boštjanu Noču, predsedniku ČZS. Medaljo za zasluge je g. Noč prejel za prispevek k razvoju

tradicija. Sam čebelari v Žirovnici od svojega 13. leta. Začel je s petimi čebeljimi družinami, leta 2016 jih je zazimil skoraj 500. Vendar za Boštjana Noča čebelarstvo ni le dolgoletna tradicionalna slovenska kmetijska panoga, katere temelje je postavljala Žirovničan Anton Janša in Slovence usposobil, da smo danes narod z visoko razvitim čebelarskim znanjem. V sodobnem soodvisnem svetu je čebelarstvo za Boštjana Noča mnogo več. Je dejavnost, ki s svojim stro-

Foto: Ana Kopač, MOL

Foto: Milan Skledar, Skledar TV

kovnim znanjem, okoljsko ozaveščenostjo in etično držo nosi tudi breme ohranjanja ravnovesja v naravi, njene biotske raznolikosti, prehranske varnosti in trajnostnega kmetijstva. Študije Organizacije združenih narodov in Svetovne zveze za varstvo narave mu potrjujejo – od oprasha je odvisna kar tretjina vse pridelane hrane na svetu. Zavzet in podjeten je za svojo pobudo, naj Združeni narodi razglasijo svetovni dan čebel, takoj pridobil podporo članov Čebelarske zveze Slovenije, predstavnikov slovenske države ter največje mednarodne čebelarske organizacije. Po več kot treh letih skupnih prizadevanj je ekonomsko-

-finančni odbor Generalne skupščine Organizacije združenih narodov v New Yorku novembra 2017 soglasno sprejel resolucijo za razglasitev 20. maja za svetovni dan čebel. V letu 2018 bo tako svet na pobudo Boštjana Noča prvič povezan v praznovanju dne čebel. 'Čas je, da čebelam prisluhnemo vsi,

predvsem pa tisti, ki odločajo in vodijo svet,' je ob razglasitvi resolucije svoja pričakovanja izrazil Boštjan Noč. Kot predsednik Čebelarske zveze Slovenije je dal mnogo zanimivih pobud: Tradicionalni slovenski zajtrk, Medeni zajtrk EU, Dan slovenske hrane. Vse so doživele dober odmev in prav vse govorijo o odgovornosti, ki jo Boštjan Noč čuti do čebel, narave in človeštva, ter hkrati o njegovi inovativnosti, vztrajnosti in neomajni volji za usmerjanje razvoja, kjer bi ta odgovornost postala skupna celotnemu človeštvu.»

Po prejemu odlikovanja se je Boštjan Noč zahvalil predsedniku za

visoko odlikovanje in predlagateljem tega odlikovanja, Občini Ivančna Gorica in Občini Zagorje ter številnim podporam slovenskih čebelarskih društev. Dodal je: »Ogromno vas je tukaj prijatelj, znanec, ki mi stojite ob strani, in to odlikovanje ni samo moje, ampak je odlikovanje skupini ljudi, ki soustvarjamo slovensko čebelarsko zgodbo. Verjamem, da brez zaposlenih na ČZS in vodstev ČD, prijateljev, sorodnikov, MKGP-ja tega skupaj ne bi dosegli, in ponosen sem, da že 11 let vodim tako dobro organizacijo, kot je ČZS.« Noč je prepričan, da je Slovenija z 20. majem, ko se praznuje svetovni dan čebel, dokazala tako doma kot v tujini, da smo zelena dežela, dežela odličnih ljudi in predvsem to, da znamo stopiti skupaj, kajti svetovni dan čebel je povezal Slovence in svet in na to smo lahko ponosni.

Predsednik države g. Borut Pahor je medaljo za zasluge z drugih področij podelil tudi Aleksandru Bassinu, dr. Petru Rasporju ter dr. Mihi Kosu in Hiši eksperimentov, srebrni red za zasluge pa je prejel dr. Stanko Kristl.

Lidija Senič, vodja služb ČZS

Odpri učni čebelnjak, prilagojen osebam na invalidskih vozičkih

Dobro leto od podpisa listine, ki so jo podpisali ČZS, Zveza paraplegikov Slovenije, ČD Semič, pobudnik vključevanja invalidov v čebelarstvo g. Andrej Sever ter svetovna čebelarska organizacija Apimondia z namenom sodelovanja pri vključevanju invalidov v čebelarstvu, je minilo do uresničitve prvega zastavljenega cilja. **Prvi na svetu smo postavili učni čebelnjak, ki omogoča samostojno delo invalidni osebi na invalidskem vozičku.** V sklopu prvega praznovanja svetovnega dne čebel nam je uspelo s skupnimi močmi in seveda z veliko pomočjo podjetij in posameznikov zbrati in zagotoviti potrebno višino sredstev za izgradnjo in

postavitve čebelnjaka. Odprije prvega učnega čebelnjaka za izobraževanje invalidnih oseb na invalidskih vozičkih je potekalo 25. 4. 2018 v Murski Soboti, kjer ta stoji.

Čebelnjak je popolnoma prilagojen invalidnim osebam na invalidskih vozičkih. V čebelnjaku je nameščenih osem za Slovenijo značilnih AŽ-panjev, dvignjenih od tal za 80 centimetrov, pri katerih ni treba dvigovati težkih naklad, ampak zgolj sate, ki tehtajo največ do tri kg. Postavitev omogoča delo v sedečem položaju. Prav tako sta s tlakovanjem prilagojena okolica in dostop do čebelnjaka po zavarovani klančini preko širših vrat. V pripravi je tudi poseben priručnik, ki bo dal poudarek na tehnologiji čebelarjenja, ki bo omogočala samostojno delo čebelarjev invalidov na invalidskih vozičkih. Priručnik bo izšel do

konca leta 2018 v slovenskem in angleškem jeziku.

Celoten projekt je nastal s sodelovanjem Mestne občine Murska Sobota, Zveze paraplegikov Slovenije, Društva paraplegikov Prekmurje in Prlekije, ČZD Pomurja, čebelarjev prostovoljcev na čelu z Andrejem Severjem, ČZS in mnogimi drugimi. Vsi skupaj smo dokazali, da je v slogi moč. Vse skupaj pa je vodila in koordinirala ČZS.

ČZS

